

‘Annelies’ snijdt door de ziel

‘Hier moet het snijden, als een mes. Héél dun,’ zegt dirigent Benjamin Bakker. De sopranen van koor FeniX zingen hoe Anne Frank en haar familie aankomen op de Prinsengracht. Hoe ze door de gang lopen, de houten trap op naar het Achterhuis. Hoe de deur achter hen wordt gesloten.

‘En we waren alleen,’ schreef Anne 10 juli 1942 in haar dagboek. De passages die de Britse componist James Whitbourn met toestemming van het Anne Frank Fonds in Basel heeft gebruikt voor het oratorium *Annelies*, snijden inderdaad door de ziel.

Hoe fijn en vertrouwd ze het geluid vond van de Westertorenklok, die om het kwartier zegt hoe laat het is, schreef Annelies Marie Frank in september 1942. Nu worden 4 mei in

In de Westerkerk, vlak bij het Achterhuis van Anne Frank, worden 4 mei haar leven en lot bezongen. Koor FeniX zingt het oratorium *Annelies* van de Britse componist James Whitbourn. ‘Als je het zingt, lopen de rillingen je over het lijf.’

MARJOLIJN DE COCQ

de Westerkerk, zo dicht bij haar onderduikadres, haar leven en lot bezongen. “*Alone*,” zingt Bakker voor. “Voelen jullie hóé triest?”

Bakker (33), gepokt en gemazeld als solist in het Roder Jongenskoor, als dirigent internationaal gelauwerd en sinds anderhalf jaar artistiek leider van FeniX, heeft *Annelies* één keer eerder uitgevoerd. “Je merkt dat het stuk een enorme indruk maakt op het publiek. Iedereen kent het verhaal, maar door de muziek komt

het nét iets dieper binnen.”

Velen van de bijna veertig koorleden zijn opnieuw in het dagboek van Anne Frank gedoken. Alt Annet Visser leende haar exemplaar uit de jaren van vijftig uit aan sopraan en koorvoorzitter Maureen Cox. “Ik heb het vroeger wel gelezen, toen ik een puber was. Dat moest ook van school. Maar nu ben ik zo bezig met het stuk. Het doet me echt wat. Als je het zingt, lopen de rillingen je over het lijf.” Cox: “Ik sta ermee op en ga

ermee naar bed. Het is zo pakkend.”

Kamerkoor FeniX in steekwoorden: enthousiast, gedreven, hecht en avontuurlijk. Geen koor louter voor de gezelligheid, onderstreept bas Jeroen Vermeer. “Als we niet zo ambitieus waren geweest, zouden we ook niet zo’n uitzonderlijke dirigent zo gek hebben gekregen voor ons te staan. We zingen niet het geijkte repertoire. Meestal is het niet gemakkelijk; onze kracht ligt vooral in heel bijzondere concerten.”

De bezetting van het vijftien jaar oude koor is perfect voor dit oratorium, zegt Bakker. En de plaats voor het concert van 4 mei is eigenlijk bijna huiveringwekkend perfect. Componist Whitbourn komt naar Amsterdam om deze extra geladen uitvoering bij te wonen.

“De titel van het stuk, *Annelies*, is

bewust zo gekozen. Je zou bijna vergeten dat ze voluit Annelies Marie Frank heette, zozeer is de naam Anne Frank nu een merk geworden,” zegt Bakker. “Er is zo’n wereld rond Anne Frank ontstaan. Met haar naam kun je dingen verkopen.”

In *Annelies*, waarvoor Melanie Challenger het Engelse libretto schreef, dat ook zo zal worden gezongen, is Anne Frank weer het meisje achter de boekenkast, bang opgepakt te worden, verlangend naar haar vriendin Lies. Opgesloten. ‘Naar buiten, lucht en lachen, schreeuwt het in me,’ schreef ze 29 oktober 1943. ‘*Let me out*,’ zingt FeniX. ‘*Let me out*.’

James Whitbourn: *Annelies*. Kamerkoor FeniX. Dirigent Benjamin Bakker. Sopraan Nikki Treurniet. Westerkerk, 4 mei 21.00 uur.